

О.Бөкейдің «Қайдасың, қасқа құлыным» атты повестінен үзінді:

«... енді міне Әулікөлді мыңдаған жыл жалғызсыратпаған саумал самал "ақыл" ыстап тастаған көңілімді тазартып, ал тордағы балапандай секемшіл сезімім өре түрегеліп сайрайды-ай; алдымдағы бір-біріне иек артқан раушан жота-қыраттар - анау алып таулардың маңына топтастырған үбірлі-шүбірлі ұрпақтарындай. Ақшоқы сол арқар ұранды дарқан семьяның ақсақал басалқасындай бар сырын ішіне бүгіп маңғаз маңқаяды; таңертеңгі шық әлдеқашан кеуіп, жасыл жазира хош иісті әтірін шаша бастаған; Әулікөлді жағалай біткен самырсын осы киелі шалқар судың қалт етпес күзетші сарбаздары іспетті еді; құлаққа сұрапыл үн естілді, ол - Әулікөлге сонау Ақшоқы кіндігінен құлап құйылар сарқырама сарыны; сарқыраманың көлге құлаған тұсы бұрқырап аппақ болып шұрқ-шұрқ қайнап, аспанға қайта шапшиды; мына бір салқынтым леп сол сарқыраманың еңтіккен демі дерсің; егер деймін, егер Әулікөл тартылып, сазға, тентек өзен суалып, қаңсыған сайға айналса, қайтер еді айналайын Алтайым! Тәңірім оның бетін ары қылсын. Не екенін білмеймін, өз-өзімнен желігіп, ернім күбірлеп, өлең жазғым келеді. Кеудемде мың-миллион құс тамылжытып сайрап тұрғандай; Әулікөл тулай толқып ыңыранып жатқандай; ал жүрегім өрекіп, көкірегімді жарып шығып, сонау... сонау шырқау биікке мені тастап ұшып кетердей; ал жүрегім көкірегімді жарып шығып, анау Ақшоқының ұшар басына махаббатымның жалауы боп байланып, алауы боп жағылардай тыпыршиды; құдай-ау, көзім дәл осындай ашқарақ, қанағатсыз боп көріп пе еді, еш нәрсеге қала қарамай, тау мен тасты жортып жүр; құлағым сыбдыр еткен дыбысты қағыс жібермей қағып алғысы келеді. Мен ақынмын! Ақылшым - туған жер, ұстазым - тәкаппар да қатал Алтай! Мен өзімді әменде жалғыз сезінетінмін, мен қайда барсам да, қайда жүрсем де біреуім, айталық, маңымда быжынаған адамдар, бірақ тек өзім ғана соқайып жалғыз жүретін секілдімін. Неге? Ал қазір мүлдем басқа... Тау мен дала ән салып тұрғандай; апыр-ай, құйын боп соққан қуаныштан басым айнала бастады ма?...»

Да, все в этом мире дань прошлому. Но когда огибали мы озеро Аулиеколь, я забыл об этом, я забыл обо всем на свете. Мои чувства, запутавшиеся в сетях бытия, внезапно вырвались на волю и растворились в кронах могучих кедров, обступивших озеро. В уши ворвался шум потока, низвергавшегося в Аулиеколь с самого Ақшоқы. Вот оно, это место — белое кипение, слепящие брызги и пена, уносящаяся в небо! И вдруг я в ужасе натягиваю поводья — мне показалось, что озеро Аулиеколь усохло, превратилось в болото, а бурная горная река испарилась, и я вижу перед собой безводный овраг! Что случилось с тобой, мой Алтай? Да этого быть не может! Да предотвратит судьба такое... И снова непонятное воодушевление овладевает мной, мои губы шепчут что-то, я ничего вокруг не вижу... В моей груди дробный перестук копыт сотен тысяч степных тулпаров; миллионы райских птиц поют в моей душе; тысячи озер, подобных Аулиеколью, разливаются в моей груди; а сердцу тесно; я открываю рот; бог ты мой, да были ли когда глаза мои такими ненасытными, ни на чем не могут они остановиться, ощупывая пронзительно эти горы, эти громады, каждый пик, каждый выступ. Я — поэт! Моя наставница — родная земля, мой учитель — строгий Алтай!

Что это со мной? Уж не сошел ли я с ума от радости, обрушившейся на меня, как водопад?

О, Алтай, моя жизнь! Уж не перехвалил ли я тебя, расписывая твои достоинства?!